Nederlandse tekst (titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973).

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

Nr. 80.833 van 10 juni 1999

A. 76.110/XIII-372

In zake : **DUMONT** Jean-Claude,
01 B.P. 352 Ouagadougou
Burkina Faso,

tegen :

de Belgische Staat, vertegenwoordigd door de Staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking,

die woonplaats heeft gekozen bij
Mr. Alain VERRIEST en
Mr. Tangui VANDENPUT, advocaten,
Louizalaan 390 bus 12
1050 Brussel.

DE RAAD VAN STATE, XIIIe KAMER,

Gezien het op 22 oktober 1997 ingediende verzoekschrift, waarbij Jean-Claude DUMONT de nietigverklaring vordert :

- van de ministeriële beslissing van 7 augustus 1997 waarbij hij per 1 april 1997 ambtshalve en zonder opzegging uit zijn ambt van lid van het kaderpersoneel van de coöperatie ontslagen wordt en waarbij hij verzocht wordt alle hem na 20 augustus 1996 betaalde bedragen terug te betalen;

- van de weigering om hem aanspraak te laten maken op een dienstbeëindiging om aan de coöperatie inherente redenen;

Gezien de regelmatig uitgewisselde memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag van Mevrouw DEBUSSCHERE, auditeur bij de Raad van State;

Gelet op de beschikking van 3 juli 1998 waarbij de neerlegging van het dossier en het verslag ter griffie wordt gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan de partijen en gezien de laatste memories;

Gelet op de beschikking van 4 februari 1999, waarvan aan de partijen kennis is gegeven en waarbij wordt bepaald dat de zaak voorkomt op de terechtzitting van 20 mei 1999;

Gehoord het verslag van de heer QUERTAINMONT, staatsraad;

Gehoord de opmerkingen van Mr. M. DETRY, advocaat, die voor verzoeker verschijnt, en van Mr. M. KAISER, loco Mr. A. VERRIEST en Mr. T. VANDENPUT, advocaat, die voor de verwerende partij verschijnen;

Gehoord het eensluidend advies van Mevrouw DEBUSSCHERE, auditeur;

Gelet op titel VI, hoofstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende dat de volgende feiten dienstig zijn voor het onderzoek van het beroep :

1. Verzoeker wordt bij een ministerieel besluit van 24 juli 1979 benoemd tot lid van het aanvullend coöperatiepersoneel van de ontwikkelingssamenwerking.

In augustus 1993 wordt hij aangewezen als sectiehoofd bij de Ambassade van België in Tunis.

2. Op 22 maart 1996 deelt de Staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking aan de ambassadeur van België in Tunis mee dat, in het kader van een herschikking van de ambten en de personeelssterkte van de samenwerkingssecties, "(verzoeker) teruggeroepen wordt, doordat hij vijf jaren dienst in de sectie heeft". Er wordt op gewezen dat die terugroeping "geen enkele garantie biedt op herplaatsing bij het algemeen bestuur van de ontwikkelingssamenwerking - wegens de budgettaire beperking van het aantal missiegelastigden - noch in het kader van een eventueel samenwerkingsproject.

3. Op 6 juni 1996 herinnert de verwerende partij verzoeker aan haar beslissing van 22 maart 1996 en wijst ze erop dat de "terugkeer naar België uiterlijk aan het einde van de schoolvakantie moet plaatshebben".

In een "kennisgeving van het einde van een dienstperiode" van 10 juli 1996 wordt medegedeeld dat de nuttige datum voor de terugkeer naar België op 20 augustus 1996 vastgesteld is, terwijl verzoeker vanaf 21 augustus 1996 ter beschikking gehouden wordt.

4. Op 30 september 1996 stelt de verwerende partij het medisch centrum van het departement ervan in

kennis dat verzoeker niet naar België teruggekeerd is, maar rechtstreeks naar zijn woonplaats in Montpellier gegaan is. Hij is bijgevolg niet de verplichting nagekomen om bij zijn terugkeer een geneeskundig onderzoek te ondergaan, maar heeft daarentegen wel een geneeskundig getuigschrift toegezonden.

5. Op 4 november 1996 dient verzoeker een aanvraag in om ambtsschorsing zonder wedde om persoonlijke redenen voor een termijn van twaalf maanden te rekenen vanaf 1 januari 1997.

De verwerende partij ontvangt dat verzoek op 22 november 1996.

6. Op 8 november 1996 stelt de verwerende partij verzoeker in kennis van zijn aanwijzing als missiegelastigde bij het algemeen bestuur van de ontwikkelingssamenwerking (A.B.O.S.).

In dezelfde kennisgeving wijst de verwerende partij erop dat ze, als verzoeker meent op zijn aanwijzing niet te kunnen ingaan, die beslissing zal beschouwen "als een uiting van de wil (...) om zijn dienst bij de ontwikkelingssamenwerking te beëindigen".

7. Op 28 januari 1997 antwoordt de verwerende partij in de volgende bewoordingen op de brief van 4 november 1996 waarin verzoeker een ambtsschorsing om persoonlijke redenen aanvraagt :

" Hierbij veroorloof ik mij u te herinneren aan mijn brief van 8 november waarin ik u in kennis stel van uw aanwijzing als missiegelastigde bij de algemene directie belast met de directe bilaterale samenwerking van het A.B.O.S. (...). U weet dat die aanwijzing aansluit bij het beleid waarbij de leden van de samenwerkingssecties rouleren. Uw profiel en uw grote ervaring hebben de bijzondere aandacht van mijn bestuur gaande gehouden en hebben tot mijn beslissing geleid. De bewuste taak heeft een normale

duur van twee jaar, maar kan tot maximum drie jaar worden verlengd.

Bovendien mag volgens een vaste administratieve rechtspraak een ambtsschorsing om persoonlijke redenen alleen voor een termijn van ten hoogste twee maanden.

U begrijpt dan ook dat ik onmogelijk op uw verzoek kan ingaan en verzoek u mij per kerende mede te delen of u dat ambt van missiegelastigde aanvaardt dan wel of u meent het te moeten weigeren.

In dat laatste geval of indien u niet antwoordt binnen acht dagen te rekenen vanaf de ontvangst van deze brief, ga ik ervan uit dat u ontslag neemt uit uw ambt bij de ontwikkelingssamenwerking - zoals uiteengezet in mijn brief van 8 november 1996 - en bëeindig ik uw dienst op 31 december 1996".

Verzoeker bericht ontvangst van deze brief op 3 februari 1997 en deelt mee dat hij zijn dossier in handen van een advocaat heeft gegeven.

8. Op 17 maart 1997 stelt de verwerende partij verzoeker ervan in kennis dat zijn opdracht bij het A.B.O.S. op 1 april 1997 aanvangt.

In diezelfde brief wordt er zijn aandacht op gevestigd dat hij, ingeval hij zijn dienst niet op de voornoemde datum aanvat, ambtshalve kan worden ontslagen en de bedragen moet terugbetalen die hem na de dienstperiode betaald zijn.

9. Op 2 april 1997 vraagt de raadsman van verzoeker aan de verwerende partij om diens verzoek in te willigen om zijn dienst te beëindigen om aan de coöperatie inherente redenen, overeenkomstig artikel 61, 1, van het statuut van het coöperatiepersoneel.

Op 4 juni 1997 antwoordt de verwerende partij dat zij om de volgende redenen op die aanvraag niet kan ingaan :

" Benevens het feit dat het statuut van het coöperatiepersoneel niet voorziet in de toekenning van zo een dienstbeëindiging op aanvraag van het lid van het coöperatiepersoneel, wens ik u mede te delen dat ik reeds per brief van 28 januari aan uw cliënt mijn beslissing heb bevestigd om hem binnen mijn bestuur als missiegelastigde aan te wijzen.

(...)

Door budgettaire beperkingen kan die opdracht evenwel niet worden gegarandeerd aan alle teruggeroepen leden van de samenwerkingssecties. Hiervoor heb ik derhalve de voorkeur gegeven aan de bekwaamste en meest ervaren ambtenaren, twee kwaliteiten waarvan ik erken dat de heer DUMONT ze heeft.

U zult dan ook begrijpen dat ik op de aanvraag van verzoeker niet kan ingaan".

Deze weigeringsbeslissing is de tweede handeling die met het onderhavige beroep bestreden wordt.

10. Op 18 juni 1997 zendt de verwerende partij aan verzoeker een aangetekende brief met bericht van ontvangst met het verzoek binnen tien dagen te laten weten om welke redenen hij sinds 1 april 1997, de datum van de aanvang van zijn opdracht bij het A.B.O.S., afwezig is.

Verzoeker antwoordt niet op deze brief.

11. Bij beslissing nr. A/110/1997 van 7 augustus 1997 ontslaat de Staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking verzoeker ambtshalve uit zijn ambt en verzoekt hij hem alle bedragen terug te betalen die hem na 20 augustus 1996 betaald zijn.

Die beslissing is als volgt gemotiveerd :

" Overwegende dat de laatste dienstperiode van de betrokkene in Tunesië op 20 augustus 1996 beëindigd is en dat dat lid van het coöperatiepersoneel vanaf

21 augustus 1996 in de stand "ter beschikking houden" geplaatst is;

Overwegende dat de heer DUMONT bij aangetekende brief van 8 november 1996 als missiegelastigde aangesteld is bij het algemeen bestuur van de ontwikkelingssamenwerking en aangewezen is voor de directie van de gouvernementele cöoperatie (voorheen de directe bilaterale samenwerking);

Overwegende dat dat lid van het coöperatiepersoneel per brief van 4 november 1996 - in ontvangst genomen op 22 november 1996 - een ambtsschorsing om persoonlijke redenen voor de duur van twaalf maanden heeft aangevraagd;

Overwegende dat hem bij aangetekende brief van 28 januari 1997 meegedeeld is dat niet kon worden ingegaan op zijn verzoek om ambtsschorsing en dat zijn aanstelling als missiegelastigde gehandhaafd werd;

Overwegende dat de datum van zijn indiensttreding in die hoedanigheid van missiegelastigde bepaald is op 1 april 1997, bij een aangetekende brief die hem op 17 maart 1997 toegezonden is;

Overwegende dat de betrokkene zijn dienst op de vastgestelde datum niet heeft aangevat en dat hij geen antwoord gegeven heeft op de aangetekende brief van 18 juni 1997 waarbij hij verzocht werd de redenen van zijn afwezigheid mede te delen".

Die beslissing vormt de eerste handeling die met het onderhavige beroep bestreden wordt;

Overwegende dat de verwerende partij betwist dat het beroep ratione temporis ontvankelijk is wat de tweede bestreden handeling betreft; dat ze betoogt dat de raadsman van verzoeker van die weigeringsbeslissing in kennis gesteld is met de hem op 4 juni 1997 toegezonden brief en dat die brief zeer duidelijk ter kennis van verzoeker moet zijn gebracht in de loop van de maand juni, en zelfs uiterlijk in de loop van juli 1997, zodanig dat het verzoekschrift, dat op 22 oktober 1997 ingediend is, te laat is gekomen;

Overwegende dat de ministeriële beslissing van 4 juni 1997 waarbij geweigerd wordt om verzoeker in aanmerking te laten komen voor een dienstbeëindiging om aan de coöperatie inherente redenen, in zijn gekozen woonplaats, op het kabinet van zijn raadsman, ter kennis gebracht is, zonder vermelding van de beroepsmogelijkheden, zoals voorgeschreven is bij artikel 2, 4°, van de wet van 11 april 1994 betreffende de openbaarheid van bestuur, zodat, overeenkomstig artikel 19, § 2, van de gecöordineerde wetten op de Raad van State, de verjaringstermijn voor het indienen van een beroep tot nietigverklaring van die beslissing geen aanvang genomen heeft; dat de exceptie niet kan worden aangenomen;

Overwegende dat verzoeker een eerste middel ontleent aan dwaling omtrent de inhoudelijke motivering, schending van het beginsel van behoorlijk bestuur, kennelijke dwaling omtrent de beoordeling en foutieve toepassing van de artikelen 19, 29, § 4, en 61 tot 64 van het koninklijk besluit van 10 april 1967 houdende het statuut van het personeel van de coöperatie met de ontwikkelingslanden; dat hij onderstreept dat de beslissing om hem naar België terug te roepen zonder hem de minste garantie op herplaatsing te bieden en de beslissing, genomen na verschillende maanden wachttijd, om hem in een ambt bij het hoofdbestuur aan te stellen "willekeurig, kennelijk onredelijk en onwettig (zijn)"; dat hij erop wijst dat hij de beslissing van maart 1996 om hem naar Brussel terug te roepen beschouwd heeft als een ontslag, des te meer daar die beslissing ingegeven was door de noodzaak van een roulatieregeling voor het personeel en van een herschikking van de ambten, en dat die beslissing in strijd is met artikel 22 van het statuut van de leden van het coöperatiepersoneel dat de duur van de dienstperiodes van de leden van het coöperatiepersoneel vaststelt op minimaal tien en maximaal vierentwintig maanden, onder voorbehoud van

andersluidende bepalingen van een overeenkomst; dat hij aanvoert dat overeengekomen was om hem in Tunis aan te wijzen voor een termijn van vier jaar die pas in augustus 1997 zou verstrijken, dat de beslissing om zijn aanstelling in Tunis te beëindigen hem uit een professioneel en familiaal oogpunt een stellig nadeel berokkend heeft, en dat hij bijgevolg besloten heeft zich in Frankrijk te vestigen opdat zijn kinderen de in Tunis aangevatte secundaire cyclus konden beëindigen; dat hij vervolgens betoogt dat hij, aangezien de periode van ter beschikking houden bleef aanslepen zonder dat het bestuur van zich liet horen, een ambtsschorsing heeft aangevraagd op basis van artikel 64, § 4, van het statuut, dat pas dan de verwerende partij besloten heeft hem een ambt bij het hoofdbestuur te Brussel toe te wijzen, en dat hij, na kennis te hebben genomen van de afwijzing van zijn verzoek om ambtsschorsing, gevraagd heeft zijn dienst te beëindigen om aan de coöperatie inherente redenen, welke aanvraag eveneens zou worden afgewezen; dat hij hieruit besluit dat de beslissing van de Staatssecretaris om hem vanaf 1 april 1997 ambtshalve en zonder opzegging te ontslaan zich als "kennelijk onredelijk, zo niet totaal willekeurig" aandient, waarbij de motivering van de wil om hem in dienst te houden - namelijk zijn ervaring en zijn grote beroeps-kwaliteiten - indruist tegen de "totale achteloosheid" waarmee de Staatssecretaris hem sinds maart 1996 behandeld heeft; dat hij onderstreept dat hij onmiskenbaar plichten heeft, doch ook rechten, en dat in casu het noodzakelijke evenwicht dat tussen die rechten en plichten moet bestaan, verbroken is, zoals ook het gewettigde vertrouwen in zijn meerderen beschaamd is;

Overwegende dat verzoeker in zijn laatste memorie voorts aanvoert dat hij er nooit een geheim van heeft gemaakt dat hij, om wettige redenen van persoonlijke en familiale aard, in de onmogelijkheid

verkeerde het ambt uit te oefenen dat de Staatssecretaris hem had toegewezen, zodat de laatstgenoemde blijk geeft van "bijzonder slechte wil" door in juni 1997 te beweren dat hij de redenen van zijn afwezigheid niet kende en door hem ambtshalve te ontslaan;

Overwegende dat de door verzoeker uiteengezette argumentatie er hoofzakelijk op neerkomt vroegere individuele beslissingen aan te vechten, die hij niet te rechter tijd bij de Raad van State bestreden heeft, zodat die beslissingen te zijnen opzichte definitief geworden zijn; dat immers dient te worden opgemerkt dat de beslissing van de verwerende partij om verzoeker naar België terug te roepen, teruggaat tot 22 maart 1996 en dat de beslissing om hem als missiegelastigde aan te wijzen bij de algemene directie belast met de bilaterale samenwerking van het A.B.O.S. hem op 8 november 1996 ter kennis gebracht is; dat die beslissingen niet kunnen worden beschouwd als "onlosmakelijk verbonden met" de op 7 augustus 1997 getroffen beslissing om verzoeker ambtshalve uit zijn ambt te ontslaan; dat immers die laatste beslissing niet voortvloeit uit de beslissing om zijn opdracht in Tunis te beëindigen of uit de beslissing om hem bij het hoofdbestuur aan te stellen, maar uitsluitend genomen is omdat verzoeker op 1 april 1997 zijn dienst bij het A.B.O.S. niet heeft hervat;

Overwegende dat verzoeker overigens, conform de bepalingen van het koninklijk besluit van 10 april 1967 houdende het statuut van het personeel van de coöperatie met de ontwikkelingslanden, inzonderheid van de artikelen 30, 60, 5°, 75 en 77, uit zijn ambt ontslagen is per 1 april 1997, de datum van de aanvang van zijn opdracht bij het A.B.O.S., en nadat hij bij aangetekende brief van 18 juni 1997 verzocht is om de

verwerende partij in kennis te stellen van de redenen van zijn afwezigheid sinds 1 april 1997; dat in de door verzoeker uiteengezette argumentatie niet aangetoond wordt in welk opzicht de beslissing van de verwerende partij om hem uit zijn ambt te ontslaan "kennelijk onredelijk, zo niet totaal willekeurig" zou zijn; dat het middel niet gegrond is;

Overwegende dat verzoeker een tweede middel ontleent aan schending van het beginsel van non-retroactiviteit en van de verkregen rechten, in zoverre de eerste bestreden handeling terugwerkt tot 20 augustus 1996 wat de terugvordering van de betaalde bedragen betreft en tot 1 april 1997 wat het ontslag betreft; dat hij betoogt dat hem niet kan worden verweten, terwijl hij in het ongewisse werd gelaten wat zijn toekomst en die van zijn gezin betreft, voorzorgsmaatregelen te hebben genomen om zijn belangen veilig te stellen door het bestuur te verzoeken zijn dienst zo te beëindigen dat hem geen bijkomend nadeel berokkend werd; dat hij hieruit afleidt dat de verwerende partij de non-retroactiviteit die volgens haar aan haar beslissing verbonden is, niet kan wettigen, aangezien alleen zij verantwoordelijk is voor de vertraging waarmee zijn dossier behandeld is;

Overwegende dat artikel 60, 5°, van het koninklijk besluit van 10 april 1967 houdende het statuut van het personeel van de coöperatie met de ontwikkelingslanden het volgende bepaalt :

" Ambtshalve en zonder opzegging worden uit hun ambt ontslagen, de leden van het aanvullend personeel :

(...)

5° die zonder geldige reden op de hun aangewezen datum hun dienst niet hervatten, na een periode van ter beschikking houden.

Aan de dienst van de ambtshalve ontslagen personeelsleden wordt een eind gemaakt (...) op de datum waarop de oorzaak van hun ambtshalve verleend ontslag zich voordoet";

Overwegende dat in het onderhavige geval verzoeker zijn dienst bij het hoofdbestuur op 1 april 1997 niet heeft hervat, zodat de verwerende partij er terecht van uitgegaan is dat hij op die datum ontslag genomen had; dat in dat opzicht het middel niet gegrond is;

Overwegende dat, wat betreft de terugvordering van de aan verzoeker na 20 augustus 1996 betaalde bedragen, de Raad van State niet bevoegd is om kennis te nemen van de geschillen die vallen onder de bevoegdheid van de rechtbanken van de rechterlijke orde, zoals in het onderhavige geval de terugvordering van de ten onrechte betaalde bedragen; dat het middel niet-ontvankelijk is in zoverre het betrekking heeft op de terugvordering van het ten onrechte uitbetaalde,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Het beroep wordt verworpen.

Artikel 2.

De kosten, bepaald op 7.000 frank, komen ten laste van verzoeker.

Aldus uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van de XIIIe kamer, op tien juni 1900 negenennegentig door :

de HH.	HANOTIAU,	kamervoorzitter,
	LEROY,	staatsraad,
	QUERTAINMONT,	staatsraad,
Mevr.	MALCORPS,	griffier.

De Griffier, **De Voorzitter,**

M.-Chr. MALCORPS. **M. HANOTIAU.**

**VERTALING OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 63,
EERSTE LID, VAN DE WETTEN OP DE RAAD VAN STATE,
GECOÖRDINEERD OP 12 JANUARI 1973.**